

५४ . घडयाळ

मित्रांनो दचकलात ? घाबरू नका . मी काही राजकीय पक्षात रजू झालो नाहीये .

आपला व घडयाळाचा संबंध लहानपणापासून येतो . बालवर्गातच इतर पाढे व मूळाक्षरां बरोबर वाजले किती हे शिकवले जाते . शाळेचेपण बरोबरच आहे . तेव्हापासूनचे संपूर्ण आयुष्यच घडयाळ्याच्या काट्याप्रमाणे धावायचे असते .

आपण घडाळ्याची जाहीरात बघतो तेव्हा नेहमी घडाळ्यात १० वाजून १० मिनीटे झालेली असतात . ही वेळ सकाळची का रात्रीची? घडाळ्यात १० वाजून १० मिनीटेच वेळ का दाखविलेली असते? कोणत्याही कंपनीचे घडयाळ असले तरी . ह्या वेळेबद्दल बरेच मतप्रवाह आहेत . मला त्यात माझी मते सांगून वाद वाढवायचा नाहीये .

कोणतेही घडयाळ जे बरोबर वेळ दाखविते ते आपल्याला आवडते . काही लोक मुद्यामच उशीर टाळण्यासाठी घडयाळ पुढे करून ठेवतात तो भाग वेगळा .

योग्य वेळ घडयाळालाच नाही तर माणसाला ही साधता आली पाहिजे . माणसाला यशस्वी व्हायचे असेल , माणूस म्हणून मोठे व्हायचे असेल तर नुसती योग्य वेळच नाही तर त्याबरोबर योग्य कारण व योग्य प्रमाण साधता आले पाहिजे .

आपण जर निरीक्षण केले तर असे आढळले की वरील तीनपैकी बरेच वेळा एक किंवा दोनच गोष्टीच ' योग्य ' असतात . आपण काही उदाहरणावरून ' योग्य ' गोष्टीचे विश्लेषण करू या .

१ . आपण लहानमुलांकडून सतत अभ्यासाची अपेक्षा करतो . शिक्षण म्हणजे पुस्तकी शिक्षणावर आपला भर असतो . कमी मार्क हा आपला पराभव असतो . त्याच्या भवितव्याची चिंता मुल जन्मल्यापासूनच आपण करत असतो .

याठिकाणी अभ्यास करणे हे योग्य कारण असते पण सतत व इयत्तेच्या विचार न करता ह्या गोष्टी अयोग्य असतात .

२ . आपण मुलांना रागावतो . रागावणे हे योग्य असते पण बरेच वेळा त्याची वेळ व प्रमाण अयोग्य असतो . कमी मार्क मिळाल्याबद्दल एकदा रागावून झालेले असते पण आपण त्या कमी मार्काचा उल्लेख मुलाच्या प्रत्येक चुकीच्या वेळी करतो . काही पालक कमी मार्क मिळाल्याबद्दल मुलाला मारहाण करतात . मारहाण करणे , शिक्षा

करणे एका मर्यादितपर्यंत योग्य म्हणता येईल पण किती शिक्षा करावी ह्याचे भान सुटले तर मुलाला तर त्रास होतोच पण आपल्यालाही जास्तच त्रास होतो .

- ३ . बायकोला माहेरहून काही कारणानी बोलावणे येते . नवरा उच्च पदावर काम करत असतो . काम आटोपून घरी यावयास उशीरा होत असे . समजा रात्री १० वाजता नवरा येऊन जेवायला बसला असता उद्या सौ . माहेरी जाणार आहे हे ऐकायला किती नव-याला आवडेल ? कारण योग्य पण वेळ अयोग्य . मुलाच्या रिझल्ट सांगण्यासाठी पण ही वेळ अयोग्यच .
- ४ . सामान्य माणूस अधिक पैसे मिळविण्याच्या नादात शेअर मार्केटमध्ये गुंतवणूक करतो . गुंतवणुक करणे योग्य कारण पण वेळ चुकली तर नुकसानच नुकसान . तिच गोष्ट किती पैसे गुंतवागची . आपली ऐपत असेल किंवा नुकसान सोसायची तयारी असेल तेव्हाच पैसे गुंतवले पाहिजेत .
- ५ . साहेबाचे रागावणे असेच . योग्य कारण , योग्य वेळ व योग्य प्रमाण असा मिलाप झाला तर सेवकवर्गावर उचीत परिणाम होतो .
- ६ . तब्बेतीची काळजी योग्य वेळी योग्य प्रमाणात घेतली तर बरेच प्रश्न म्हातारपणी उद्भवत नाहीत .
- ७ . वजन कमी करणे योग्यच पण ' ही हळद हो गोरी ' अशा प्रकारात एक महिन्यात ६ - ८ किलो वजन कमी केले (जिमच्या नादी लागून) तर शरीराला इजा होण्याची शक्यता असते . पुढे पथ्यपाणी , व्यायाम चालू ठेवला नाही तर वजन पूर्ववत व्हायला वेळ लागत नाही . आपला खिसा मात्र रू . १००००/- नी हलका होतो .
- ८ . सून घरात आल्याबरोबर सासवांना विश्रांती हवी असते . बरे धड संपूर्ण स्वयंपाकघराची जबाबदारी देण्यास ही त्यांचे मन तयार होत नाही . आणि मग कुरबूरी सुरू होतात . पण जर का सासूने योग्य वेळी (म्हणजे सून घरात रूळल्यानंतर , आपल्या मुलाशी नीट पटत आहे याची खात्री झाल्यानंतर) व योग्य प्रमाणात सूनची कर्तबगारी लक्षात घेऊन , सूनकडे उपलब्ध असलेला वेळ वगैरे लक्षात घेऊन जबाबदारी संपवली तर संबंध बिघडण्यास कारणच उरणार नाही . जबाबदारी सोपवणे योग्य पण योग्य वेळ व योग्य प्रमाणही असणे गरजेचे आहे .
- ९ . म्हातारपणासाठी पैसा साठविणे योग्यच पण ही सवय योग्यवेळी (तरुणपणी) व योग्य प्रमाणात (आपली आवक लक्षात घेऊन व किती वर्षे गुंतवणूक करायची आहे हे लक्षात घेऊन) केली तर अपेक्षित गोष्ट साध्य होते . मी नोकरीच्या पहिल्याच दिवशी कधी निवृत्त होणार व त्यावेळी माझ्याकडे किती पैसे / संपत्ती असणे

आवश्यक हे ठरविले होते . विश्वास बसत नाही पण मला खोटे बोलून काय मिळणार ? त्याप्रमाणे माझ्या जमाखर्चाची योजना केली . अवांतर खर्च व्यसने यांना फाटा दिला व माझे उद्दिष्ट पूर्ण झाले .

१० . आपण अपचनाचीच गोष्ट घेऊया . बरेच वेळा आपण भूक नसताना (अयोग्य वेळी) अति प्रमाणात खातो त्यातूनच पोट बिघडण्याचा प्रसंग उद्भवतो . कित्येक वेळा दोन जेवणांच्या मध्ये पोटाला ४ तासांची विश्रांती देण्याची आपण तसदी घेत नाही .

११ . आपण बँकांनी केलेल्या कर्ज पुरवठ्याचे उदाहरण घेऊया . कर्ज पुरवठा योग्य वेळी व योग्य व्यवसायासाठी आणि प्रमाणात (डेट इक्विटी रेशो) केला तर कर्ज बुडायची शक्यता फारच कमी असते .

मित्रांनो अशी कितीतरी उदाहरणे देता येतील . आपल्या कोणत्याही कृतिपूर्ती आपण वेळ , कारण व प्रमाण योग्य असल्याची खात्री केली तर यश तुमचेच आहे .

मला कल्पना आहे कि दरवेळेला तोलूनमापून ३ योग्य गोष्टी असतीलच असे नाही . परंतु २ गोष्टी योग्य असणे केव्हाही योग्यच .

मित्रांनो जर का ह्या तीन गोष्टी डोक्यात असतील तर माणसाचे कोणतेही कृत्य चांगलेच असेल .

करायचा का प्रयत्न ? बघा योग्य गोष्ट आहे . ज्या वेळी निच्छय कराल ती योग्यच वेळ असेल !!!